

Sivas Milletvekili Ahmet Durakoğlu, C. Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker, Urfa Milletvekili Abdülkadir Öncel, Konya Milletvekili Özer Ölçmen, Van Milletvekili Salih Yıldız'm, 22 Ocak 1962 Tarih ve 1 Sayılı Kanunun, 5 . 6 . 1975 Tarih ve 1905 Sayılı Kanunla Değişik 1 nci Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna 1 Geçici Madde eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa ve Plan Komisyonları Raporları (2/772)

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

22 Ocak 1962 tarih ve 1 sayılı Kanunun, 5 . 6 . 1975 tarih ve 1905 sayılı Kanunla değişik 1 nci maddesinin değiştirilmesi ve bu Kanuna 1 geçici madde eklenmesine dair hazırlamış olduğumuz kanun teklifi gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ve rica ederiz. 26.1.1977

Sivas Milletvekili
Ahmet Durakoğlu

C. Senatosu Ankara Üyesi
Yiğit Köker

Urfa Milletvekili
Abdülkadir Öncel

Konya Milletvekili
Özer Ölçmen

Van Milletvekili

Gereğinin, 2 nci sayfasında (bir örnek verilmek gerekirse) şeklinde başlayan paragrafın muhtevası, şu anda kesinlikle açıklığa kavuşmadığından gereğinin bu kısmına katılmıyorum.

Salih Yıldız

GEREKÇE

Anayasanın 82 nci maddesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenekleriyle yolluklarının kanunla düzenleneceğini belirttiğinden sonra, bir tavan çizerek ödeneğin aylık tutarı en yüksek Devlet memurunun almakta olduğu miktarı, yolluk da ödeneğin yarısını aşamaz kaidesini koymuştur.

Anayasa gereği olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenekleri ve yollukları önce 1 sayılı Kanunla düzenlenmiş daha sonra 657 sayılı Kanunun 236 ncı maddesinde yapılan değişikliklerle ve 1905 sayılı Kanunla bu düzenlemeye değişiklikler getirilmiştir.

Halen yürürlükte bulunan 1905 sayılı Kanuna göre, «Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin, ödeneklerinin tespitine dair Anayasanın 82 nci maddesindeki miktar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunuyla gösterilen en yüksek gösterge ile bu Kanuna dayanılarak çıkarılan kararnameler gereği yapılan ödemeler ve diğer kanunlarla aylıklara eklenen ödemelerin tutarıdır.»

Uygulama 1905 sayılı Kanunun sakıncalarını ortaya çıkarmıştır. 1970 yılından beri Devlet Personel Rejimi ve özellikle yan ödemelerde ve istihkaklarda meydana gelen artışlar bu sakıncaları bşbüütün ağırlaştırmıştır.

Türlü gerekçeler ve değişik adlar altında yüksek mevkilerdeki kamu görevlilerine yapılan yan ödemelerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine yansması hali bir çok güçlükler yaratmıştır. Bu yüzden kanunlarda herhangi bir değişiklik yapılmadığı halde kararnamelerde vaki değişiklikler sebebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek miktarları kamuoyunda münakaşa edilir duruma gelmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan çeşitli kamu hizmetlerinde, Anayasamızın 117 nci maddesindeki tarife uygun şekilde kamu görevi yapan Devlet memurlarının hizmet gördükleri yer, görülen hizmet, öğrenim durumları, hizmetin taşıdığı önem gözönünde tutularak kararnameler ve diğer kanunlarla aylıklarına eklenen ilâve miktarları kesin olarak tespit etmekte büyük zorluklarla karşılaşmaktadır.

Şöyleki : Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek ve yollukları 3'er aylık olarak ödendiği dikkate alındığı takdirde her yeni çıkan kanun ve kararnameye göre bunların intibakının yeniden düzenlenmesi gerekmekte ve büyük güçlükler doğurmaktadır.

Bu konuda bir örnek verilmek gerekirse; 1991 sayılı Kanuna tabi bir öğretim kuruluşunun başında bulunan görevli, Devlet Memurları Kanununda gösterilen en yüksek gösterge ve ek gösterge tutarı olan (1 200) e ilâveten bu miktarın % 40'ını tam gün çalışma karşılığı, yine aynı miktarın % 40'ını iş güçlüğü, iş riski, teminindeki güçlük zammı ve 2/3'ünü makam tazminatı olarak almakta buna ilâveten yukarıdaki miktarların toplamını aşmamak üzere döner sermaye tazminatı eğer fiilen derse giriyor ise haftada 3 ders hesabı ile 1512 TL. sı almakta buna mukabil mahrumiyet bölgesinde yine aynı Kanuna göre hizmet gören başka bir üniversite rektörü ise yukarıda tadat edilenlerin dışında 7 500 TL. sı da mahrumiyet yeri tazminatı almaktadır. Bugün için katsayı 9 olduğuna göre üniversite profesör ve rektörlerinin maaşlarının % 100'ünü ve hatta % 200'ünü aşacak nispette yan ödeme ve istihkak aldıkları da bir vaktadır. Ayrıca 657 sayılı Kanuna tabi Devlet Memurlarının bir kesiminin de maaşlarının % 75'inin üstünde yan ödeme aldıkları, bu miktarların Kamu İktisadî Teşebbüsleri sevk ve idare kademesinde bulunan memurlar da iştiraklerdeki ek görevle, teşvik ikramiyeleri, kârlılık ve verimlilik halinde verilen ikramiyelerle birlikte % 100'ün üzerinde bir miktar olduğu da her türlü izahtan varestedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenekleri, aslında Anayasanın 82 nci maddesiyle tespit edilen tavan rakamının uzun bir süreden beri altında bulunmasına rağmen Anayasanın 117 nci maddesinde tarifi yapılan Devlet memurlarının aldıkları miktarların, daha açık bir ifade ile ellerine geçen miktarın kamuoyunca tam manasıyla bilinmemesi neticesinde ve aynı zamanda yolluğun ödenekle birlikte mütalaa ve takdim edilmesi yüzünden ve mukayesede yolluk alanın sadece Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri farz olunarak Devlet memurlarına ödenen ve bazı görevler için devamlılık arz eden yollukların hesaplarda nazara alınmaması sonucu yanlış değerlendirmelere ve haksız eleştirilere rastlamak mümkün olmuştur. Bu sebeple, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek ve yolluklarının, münakaşa konusu olmaktan çıkarılmasını teminen hazırladığımız ve ilişikte sunduğumuz dört maddeden ibaret kanun teklifi maddeler itibarıyla şu esasları ve yenilikleri getirmektedir.

1. — 1 nci madde üç fıkradan ibaret olup bunlardan (a) ve (b) fıkraları Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödeneklerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunuyla belirlenen ek gösterge ile birlikte aldığı aylık tutar ve buna ilâveten bu tutarın % 50'sini aşmamak üzere yan ödemeler karşılığı en yüksek Devlet memuruna yapılan diğer ödemeler toplamı olduğunu belirtmekte 3 ncü fıkra ise (a) ve (b) firkalarına göre tespit olunan ödeneğin yarısının yolluk olarak ödenmesini öngörmektedir.

2. — 2 nci madde ile 1905 sayılı Kanunla değişik 1 sayılı Kanuna bir geçici madde eklenmesi ve bu geçici madde ile 1905 sayılı Kanunun 6 Ocak 1977 tarihli Meclis kararına göre uygulanması sonucunda 1976 Malî Yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek ve yolluklarında meydana gelen artışların, Hazineye irat kaydolunacağını bu ödenek ve yolluk farklarını almış bulunanlardan aldıkları farkların 1 . 3 . 1977 tarihinden itibaren alacakları ödenek ve yolluklardan mahsup suretiyle bu mümkün olmadığı takdirde 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca tahsil olunacağını hükme bağlamıştır.

3. — 3 ncü madde yürürlük tarihiyle ilgilidir.

4. — 4 ncü madde yürütmeyle ilgilidir.

Anayasa Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Anayasa Komisyonu
Esas No. : 2/772
Karar No. : 14

3 . 2 . 1977

Millet Meclisi Başkanlığına

Sivas Milletvekili Ahmet Durakoğlu, C. S. Ankara Üyesi Yiğit Köker, Urfa Milletvekili Abdülkadir Öncel, Konya Milletvekili Özer Ölçmen, Van Milletvekili Salih Yıldız'ın, 22 Ocak 1962 tarih ve 1 Sayılı Kanununun 5.6.1975 tarih ve 1905 sayılı Kanunla değişik 1 nci maddesinin değiştirilmesi ve bu Kanuna 1 geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de hazır bulunduğu 1 Şubat 1977 günlü toplantımızda teklif ve müzakerelere edilmiştir.

Komisyonumuz, teklifi önce, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 39 ncu maddesi uyarınca Anayasaya uygunluğu yönünden incelemiş ve teklifte Anayasaya aykırı bir husus görmemiştir.

1905 sayılı Yasa gereğince parlamenterlere yapılması gereken ödemelerde yanlış tahakkuk yapıldığını öğrenen ve 6 Ocak 1977 günlü Meclisçe kabul edilen, Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunun raporundan sonra ortaya çıkan durum karşısında parlamentoya yönelik hücumların giderilmesinde; parlamenterlerin yasal haklarından fedakârlık etme ve bunu sağlamak için 1905 sayılı Yasada değişiklik yapma gereği Komisyonumuz üyelerinin hâkim kanaati olarak belirmiş ve teklifin tümü kabul edilerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

1 nci madde iki çekimser oya karşılık oy çokluğuyla, 2 nci madde bir çekimser ve yedi net oyuna karşılık on kabul oyuyla, yürütme ve yürürlük maddeleri olan 3 ve 4 nci maddeler oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Komisyon Sözcüsü bu raporun oylanıp kabul edildiği toplantıda bulunamadığından, bu rapor sözcülüğüne usulüne uygun olarak Komisyon Kâtibi ve İzmir Milletvekili Remzi Özen seçilmiştir.

Havalesi gereğince Plan Komisyonuna tevdi edilerek üzere işbu raporumuz saygıyla sunulur.

Anayasa Komisyonu Başkanı
Ankara
Muhalefet yazım eklidir
İsmail Hakkı Ketenoğlu

Diyarbakır
Muhalefet şerhli eklidir.
Bahattin Karakoç

Giresun
İkinci maddeye muhalifim.
Muhalefet notum eklidir.
Orhan Yılmaz

İstanbul
Necdet Ökmen

Kars
Doğan Araslı

Sakarya
2 nci maddeye muhalifim.
Muhalefet şerhli eklidir.
Nadir L. İslâm

Başkanvekili
Urfa
Abdülkadir Öncel
(Son oylamada bulunmadı)

Diyarbakır
Mahmut Uyanık

Isparta
Muhalefet şerhli eklidir.
Mustafa Cesur

İstanbul
İlhan Özbay

Kayseri
Setcuk İmamoğlu
Oylamada bulunmadı

Siirt
M. Nebil Oktay

Kâtip ve Bu Rapor Sözcüsü
İzmir
Remzi Özen

Elâzığ
Orhan Senemoğlu

İstanbul
H. Basri Akkiray

İstanbul
2 nci maddeye muhalifim.
Muhalefet şerhli eklidir.
İhsan Toksarı

Rize
Cevat Yalçın
Oylamada bulunmadı

Trabzon
H. Kadri Eyüboğlu

Zonguldak
Kemal Anadol
İmzada bulunmadı

Çorum
Yasin Hatiboğlu
Oylamada bulunmadı

Siirt
İdris Arıkan

Trabzon
Adil Ali Cinel

MUHALEFET ŞERHİ

T. B. M. M. üyelerinin ödeneklerini belirten 1 sayılı Kanunun 1905 sayılı Kanunla değişik 1 nci maddesinin değiştirilmesi ve 1 sayılı Kanuna bir geçici madde eklenmesine ait kanun teklifinin 2 nci maddesine aşağıdaki sebeplerle muhalifim.

Parlamentar ödeneklerinin kamu yararını sağlayan ve Devlet bütçesinden haklı olanlara genel gelir dağılımı ve adalet çerçevesi içerisinde haklarını veren büyük müessesenin değerli üyelerinin kendilerine gelir ve yarar sağlayan hususlarda fedakârlık ve feragat duyguları çerçevesinden dışarı çıkmamaları gerektiği kanısındayım. Bu yönü ile duygusal yönden 1905 sayılı Kanunla gerçekleşen ve 6 Ocak tarihli Millet Meclisi Kararıyla tayin edilen uygulama metoduyla parlamenterlerin belirmiş olan haklarından fedakârlık yapmaları gerektiği yolunda geçici maddeye hâkim olan fazilet ve fedakârlık prensiplerine mutabıkım. Ancak, kanunların üstün hukuk prensiplerine ve Anayasaya uygun olmaları şart olduğundan ve aşağıda arz edeceğim sebeplerle 2 nci maddenin kabulüne katılmadım.

1. — Kanun teklifinin gerekçesinde de belirtildiği gibi 6 Ocak tarihli kararla saptanan uygulama biçimi ve bu uygulamadan doğan ödenek ve yolluk artışı Anayasanın 82 nci maddesine dayanılarak çıkarılmış ve 1905 sayılı Kanunla tadil edilmiş bulunan 1 sayılı Kanunun, özüne ve ruhuna uygundur. Yalnız 1905 sayılı Kanunun getirdiği hükümler parlamenter ödenek ve yolluğunu en yüksek memur maaş ve yan ödemelerine bağladığı için husule gelen artış Millet nazarında hoş görülmez duruma gelmiştir. Kanun teklifinin 2 nci maddesiyle getirilen geçici madde kamuoyunda beliren hoşnutsuzluğu gidermek amacını gütmektedir. Bu amaç esasında hoş görülebilirse de hukuk ve Anayasa ortamında değer taşımamaktadır. Çünkü 1905 sayılı Kanunun uygulaması 1991 sayılı Kanunla profesörlere tanınan maaş ve yan ödeneklerin toplamı doğrudan doğruya parlamenter ödenek ve yolluklarına esas olmuş ve böylece 1976 Haziranında uygulanan üniversite profesörlerinin maaş ve yan ödemeleriyle parlamenterlerin ödenek ve yollukları da otomatikman artmış bulunmaktadır. 1975 Haziranında doğmuş bulunan parlamenterlerin bu hakkı onların mâmeleki içine girmiş ve hususî hukuk koşulları içinde tasarruflarına konu olmuştur.

2. — Mülkiyet; evrensel insan hakları bildirisinin 17 nci maddesi ve Anayasamızın 36 nci maddesiyle insan haklarından biri olarak kabul edilmiş ve Avrupa İnsan ve Vatandaş Hakları bildirisi de aynı hükmü kabul etmiştir. Her iki bildiriye T. Cumhuriyeti özel kanunlarla iltihak etmiş ve bu bildiri hükümleri uygulanması zorunlu üstün mevzuatımız arasına girmiştir. Medeni Kanunun 618 nci maddesi «birşeye malik olan kimse o şeyde kanun dairesinde tasarruf etmek hakkını haizdir. Haksız olarak o şeye vaziyet eden herhangi bir kimseye karşı istihkak davası ikame ve her nevi müdahaleyi men edebilir» hükmünü taşımaktadır. Teklifin 2 nci maddesiyle parlamenterin mâmelekine girmiş bulunan ödeneklerdeki artış miktarını Hazineye irat kaydetme yasal bir tasarrufla olursa mevzuatımız buna imkân vermemektedir. Bu yönüyle yasama tasarrufunun karşısına yukardaki beyannameler muhteviyatı, Anayasamızın 2, 11 ve 36 nci maddeleri çıkmaktadır. Anayasamızın 11 nci maddesi gereğince temel hak ve hürriyetler devletin ülkesiyle ve milletiyle bütünlüğünün, Cumhuriyetin, Millî Güvenliğin, Kamu düzeninin, Kamu yararının, genel ahlâkın ve genel sağlığın korunması amacı ve Anayasamızın diğer maddelerinde gösterilen özel sebeplerle sınırlanabilir. Teklifin 2 nci maddesi, Anayasamızın 11 nci maddesi 1 nci fıkrasında gösterilen sebeplerden birisinin bulunduğu gerekçesine dayanmadığı gibi, Mülkiyet hakkını sosyal amaçla sınırlama da değil ve doğrudan doğruya 1976 Haziranından 1977 Martına kadar gerçekleşmiş ve gerçekleşecek parlamenter meblâğını Hazineye irat kaydetmekte ve böylece

hakkın sınırlanması değil kanunla ortadan kaldırılması niteliğini taşımaktadır. 11 nci madde ve Anayasanın hiçbir hükmü İnsan Haklarından birisinin ortadan kaldırılmasına müsait olmadığı gibi 11 nci maddenin 2 nci fıkrası (Kanun, temel hak ve hürriyetlerin özüne dokunamaz) emriyle yasama tasarrufunun Anayasal sınırını çizmiş bulunmaktadır. Bu hükümlere göre 2 nci maddenin Hazineye irat kaydına amir olan hükmüne muhalifim. Kaldı ki, bu maddede kişi ve Devlet alacaklarının borçlulardan tahsili için mevzuatımız bütün genişliğiyle mevcut olduğu halde parlamenti üzecek ve vakanı dokunacak şekilde 6183 sayılı Kanuna dayanarak ödeneklerini almış olanlardan tahsilât yapılacağını bildiren hükümde yersiz bulunmaktadır.

3. — 1976 yılının Haziranında parlamento ödeneklerinde bediren artan miktar üzerinden parlamento özel hukuk çerçevesi içinde tasarruf etmesi bir hak ve milletin gelir dağılımı koşulları gözde tutularak bu miktardan feragat edilmesi ve bunun her parlamento rıza ve ihtiyacıyla Hazineye bağışlanması hem insanî ve hem de büyük bir vazife omuzlamış olan parlamento uygun asil bir hareket olur. 6 sayılı Kararın kabulüne katılan ve katılmayan arkadaşların pek çoğu sonradan ortaya çıkarılan büyük miktarda bir artış olacağını bilmemekte ve sadece ödenek ve yolluk kanununun uygulamasına ait bir karar olarak tanımakta idi. Kaldı ki, sonradan ortaya çıkan artış miktarı, hiç şüphe etmiyorum ki, her parlamento vicdanını tarmalamıştır. Bu sebeple feragat ve fedakârlık kendilerine güç gelmeyecektir. 2 . 2 . 1977 Saat : 11

Anayasa Komisyonu Başkanı
Ankara Milletvekili
İsmail Hakkı Ketenoğlu

MUHALEFET ŞERHİ

Teklifin 2 nci maddesinde yer alan geçici maddenin 1 nci ve 2 nci fıkraları hukukun temel prensibi ve Anayasaya aykırıdır.

1 nci fıkrada yer alan «Ödenek ve yolluklarda meydana gelen artışın Hazineye irad kaydedileceğine dair hüküm» hukukun temel kaidelerinden olan müsadere yasağı ilkesine ve Anayasanın Cumhuriyetin niteliklerini belirleyen hükümlerine aykırıdır.

Şöyle ki : 1905 sayılı Kanunun ve hâkimlerin maaşlarını düzenleyen kanunun uygulanmasından sonra ve bu uygulama tarihi olan Haziran 1976 tarihinde, parlamento lehine bir alacak hakkı doğmuş ve bu hak o tarihte müstesna hak durumuna gelmiştir. Tamamıyla şahsî hak niteliğinde olan bu hakkı kanunla geri almak mümkün değildir. Bunun aksi müsadereye cevaz vermek olacağından Anayasaya aykırıdır. Bu kanuna olumlu oy verecek parlamento aynı zamanda kendi hakları üzerinde tasarruf etmiş olmaları nedeniyle ortada rızaya dayanan bir iade olduğu iddia edilmekteyse de rıza kavramıyla kanun kavramını bağdaştırmaya imkân olmadığı gibi rızasını belirtme ya da olumlu şekilde rızasını belirtme durumunda olmayanlara da uygulanabilecek olan söz konusu kanun için ileri sürülen bu iddia geçerli değildir.

Maddenin 2 nci fıkrasında meblâğların geri alınmasında 6183 sayılı Âmmeye Alacaklarının Tahsil Usulü hakkındaki Kanunun uygulanacağını belirtmesi ise Anayasanın yasama dokunulmazlığı ilkesine kesinlikle aykırıdır.

Bu nedenlerle muhalifim.

2 . 2 . 1977

Diyarbakır Milletvekili
Bahattin Karakoç

MUHALEFET ŞERHİ

22 Ocak 1962 tarih ve 1 sayılı Kanununun 5 . 6 . 1975 tarih ve 1905 sayılı Kanunla değişik 1 nci maddesinin değiştirilmesi ve bu Kanuna 1 geçici madde eklenmesine dair kanun teklifinin, ikinci maddesinde yer alan geçici 1 nci madde Anayasamızın bütün içinde ruhuna ve maddelerine açıkça ters düşmektedir. Anayasa Mahkemesinin müstakar ve kökleşmiş kararları bu görüşümüzü doğrulamaktadır. Saniyen genel hukuk ilkelere ve Türk Medeni Kanunu hükümlerine de ters düşmekte olduğundan Anayasa Komisyonu ve kanun yapıcı olarak adı geçen madde de elde edilmek istenen siyasal amaçtan önce bu kanun teklifindeki geçici maddenin Anayasa ile uygunluğunun araştırılıp ona göre karar verilmesi gerektiği görüş ve düşüncesinde olduğumdan, bu adı geçen maddenin Anayasaya uygunluğunu kabul edemiyorum ve bu nedenle muhalifim.

Giresun Milletvekili

Orhan Yılmaz

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyon Başkanı Sayın Ketenoğlu'nun muhalefet şerhindeki beyanlara ve gerekçelere şu hususunda ilâvesiyle aynen katılmaktayım.

«Bu kanun teklifinin Komisyonumuzdaki müzakeresinde Parlamentonun ve parlamenterin rencide edilmek istenen itibarının kurtarılması ve korunması genişinde bütün konuşmacılar ittifak etmişlerdir. Ancak, Parlamentonun ve parlamenterin haysiyetini kurtarmak ve korumak öncelikle insanın kendi şahsiyetine ve bunun yanında hukuka saygı duymasıyla mümkün olabilir. Diğer bir söyleyişle Parlamentonun ve parlamenterin haysiyeti, muayyen konularda ileri sürülen fikirlerin doğruluğu veya yanlışlığı meselesinden önce ve ondan ayrı olarak aslında serdedilmiş düşünce, fikir, beyan ve davranışların bunların sahiplerince imza ile teyit edilebilme kabiliyet ve dürüstlüğü ile çok daha yakından ilgili bir mefhumdur.»

Istanbul Milletvekili

İhsan Toksarı

Sakarya Milletvekili

Nadir Lâtif İslâm

MUHALEFET ŞERHİ

T. B. M. M. üyelerinin ödenek ve yollukları, bir Anayasa sorunu olagelmiştir. Çünkü, Anayasamız böyle istemiştir. 334 sayılı Kanunla 9.7.1961'de durum böyle olduğu gibi, daha sonra 1421 ve 1488 sayılı yasalarla tesis edilen şekiller de durumu değiştirmemiştir. Gerçi Anayasaca düzenleme esası kanuna bırakılmıştır. Ancak, kanunun tedvininde anayasal bazı ölçüler gösterilmiştir ki, bu (en yüksek Devlet memurunun almakta olduğu aylık miktar) bazıdır. Bu, kanun ve kararnamelerle mütemadiyen değiştiği gibi çeşitli kanunlarda değişik ölçülere ve boyutlara ulaştığı için de kamuoyunda, parlamenter, kendi maaşını kendisi tespit eden bir kimse intibai husule gelmiştir. Bu intibai, 22.1.1962 tarihli ve 1 sayılı Kanun ile bunun birinci maddesini değiştiren 5.6.1975 tarihli ve 1905 sayılı Kanun, silememiştir. Anayasa değişiklikleri dahi belirli bir çizgi ve kesin hatlar koyamamıştır.

Son defa, inşai olmayan, tavsifi bulunan 6.1.1977 tarihli Meclis Kararı ile bir tespite gidilmiş ve temelde 1991 sayılı Kanun görülmüş olunca 5.6.1975'den 6.1.1977 tarihi arasındaki zaman için tahakkuklar yapılmış ve daha sonra gelen zaman için de aynı ölçüye dayalı bir tahakkuka yol açılmıştır. Bu durum, kamuoyunda şiddetli münakaşalara amil olmakla siyasî otoriteler nezdinde de hareketler görülmüştür.

Parlamenter ödenek ve yolluklarının hukuka ve nesafet esaslarına bağlanması ve kimseyi rencide ve rahatsız etmeden halli ve istikrar boyutuna ulaştırılması düşünülmüş ve istenilmiştir.

Şahsen, kamuoyunun (doğruyu söylediği) noktasından hareketle, bunun faziletli bir şekle sokulmasını, tereddütsüz kabul ettim. Bu hususta belirtilen tekliflerden :

A) A. P. Genel Başkanı Sayın Süleyman Demirel'in, parti üyelerine müteveccih beyanı, millet önünde benim için de yapılmış bir taahhüttür.

B) A. P. Genel İdare Kurulunun kararı ise, yine benim açımdan hissiyatımın tercümanıdır.

Meseleyi kül halinde halleder mülâhazasıyla 26.1.1977 tarihinde bir kanun teklifi gelmiş ve bunun Millet Meclisi Anayasa Komisyonunda Anayasaya uygunluk durumu 1.6.1977 gününde incelenmiştir.

aa) 1 sayılı Kanununun 1 nci maddesini yeniden tanzim etmek isteyen teklifin 1 nci maddesi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu bazını esas almış ise de, (diğer ödemeler) tabiri objektif bir ölçü arz edememiştir. Bununla beraber Anayasaya aykırı bir yön tespit edilmediğinden, daha isabetli bir neticeye vâsıl olma titizliğimize rağmen, sırf işi uzatmamak için bu madde lehinde tecelli eden ittifaka dahil oldum.

bb) Geçici madde şeklinde konulan 2 nci maddeyi ise, (aşağıda arz ettiğim tarzda) inceleyip tamamen Anayasaya aykırı bulduğumdan, olumsuz oy kullandım.

Komisyonu katılmamak suretiyle böyle münakaşalı bir duruma dahil olmamak yolu varken, yukarıda (A) ve (B) bentlerinde serdettiğim teklif ve isteği, adıma millet huzurunda yapılmış bir taahhüt ve vecibe bilmenin şuru ve gönül ferahlığı ile değerlendirerek bir fazilet mücadelesine girişmeyi isabetli bir yol gördüm.

Çünkü işin içinde :

— 5.6.1975 tarihi ile 6.1.1977 tarihi arasında vefat eden parlamenterlerin (her birini rahmetle anarım) mirasçılarının müktesep miras hakkı vardı...

— Benim dışımda olan Parlamenterlerin (ki hepsin'n rızaf bir iadeye hazır oldukları kanaatindeyim) müktesep mülkiyet hakları vardı...

— Parlamentonun itibarı ve Parlamenterin haysiyeti vardı.

— İncelemem sırasında :

I. - İnsanlık ve Batı demokrasisi ailesinin bir ferdi,

II. - Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı,

III. - T. B. M. Meclisinin bir üyesi,

IV. - A. P. mensubu,

olduğumu dikkatten uzak tutmadım. Ve incelememi bu sıra ile yürüttüm.

Kanun teklifi dahi, (Hazineye irat kaydını) esas aldığına göre, müktesep hak durumunu reddetmiştir. Kazanılmış haklar, hiçbir şekilde sahibinin açık rızası ve ihtiyarı dışında ortadan kaldırılamaz haklardır. Fakat teklif, buna lüzum görmeden kaleme alınmış mahiyette idi.

Müktesep hakları izaa ettirici tasarruflar kanun ve anayasaların da üstünde yer alan hukuk prensipleri ile menedilmiştir. Aslında bunlar, çağımızda objektif hukukun doneleri halindedir :

I. Beynelmîlel hukuk açısından :

1. 26.6.1945 tarihli Birleşmiş Milletler Antlaşması «Herkesin, insan haklarına ve ana hürriyetlerine bütün dünyada bilfiil saygı göstermesini ister» (Madde : 55).

2. 1.12.1948 tarihli İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, «İnsanlık topluluğunun bütün fertleri ile uzuvlarının bu Beyannameyi daima gözönünde tutmaları...» (Dibace).

— Mülkiyet hakkını belirler. (Madde : 17).

— Bu Beyannamenin hiçbir hükmü içinde ilân olunan hak ve hürriyetlerin bir devlet tarafından da yok edilmesini güden bir faaliyete girişmeyeceği veya bilfiil bunu işlemeye herhangi bir hak gerektirici mahiyette yorumlanamayacağı...» Madde : 30).

3. 19.3.1954 tarihli Avrupa Konseyi Statüsü, (Müşterek malları olan ülkü ve prensipleri yayılsın ister...) (Madde : 1).

4. 5.1.1950 tarihli İnsan Hakları ve Ana Hürriyetlerini Korumaya Dair Sözleşme (Evrensel Beyannameye paralel hükümler ihtiva eder.) (Dibace ve 17 nci madde).

Ayrıca buna bağlı ek - 1 no. lu Protokolde mülkiyet hakkı tanzim edilmiştir.

II. - Vatandaşlık hukuku açısından :

Anayasamız, Cumhuriyeti tavsif eden ikinci maddesinde, insan haklarını birinci planda tuttuğu gibi, ele aldığı (başlangıçta belirtilen temel ilkeleri) tadat ederken dibadede insan hak ve hürriyetlerini; millî dayanış-

madan, sosyal devletten, ferdin ve toplumun huzur ve refahını gerçekleştirmek ve teminat altına almaktan önce ele alır.

Sistematüğinde temel hak ve ödevler başa alınmıştır. (Madde : 10 - 62). Yani hürriyetçidir. 11 nci maddede kanun, temel hak ve hürriyetlerin özüne dokunamaz der. (Fıkra : 2).

8 nci madde ile Anayasa hükümlerini, kişileri de bağlayan temel hukuk kuralı olarak belirler. (Fıkra : 2).

36 ncı maddede mülkiyete ait genel kuralı belirtirken (Herkesi mülkiyet ve miras hakkına sahip kılar ve sınırlamada kamu yararı veya kamu zararı) üzerinde durur.

Kamu yararı veya millî yarar için objektif ölçü, yine insan hak ve hürriyetleri, yani insanın, insan olması haysiyetiyle sahip olduğu haklar gösterilmiştir.

Ayrıca, Medenî Kanun, mülkiyet hakkını (Madde : 618) ve miras hakkını (Madde : 438 ve devamı maddeleri), başka ifadesiyle mameleki veya terekeyi di'ediği gibi tasarruf etme, haksızlığa karşı istihkak davası açma, ve müdahaleyi önleyip menetme haklarıyla maliki teçhiz eylemiştir.

III. - Parlamento Hukuku bakımından :

Anayasamız, Anayasanın üstünlüğü prensibine dayalıdır. Bunu, Yasama Organına da hitap eden 8 nci maddesinde açıkça görmekteyiz. (Fıkra : 2) Ayrıca, Anayasa Komisyonu üyelerinin, bir hâkim gibi hareket edebileceklerini teemmül ettiğinden, 132 nci maddede yazılı «..... Görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, Kanuna, Hukuka ve vicdanî kanaatlerine göre hüküm verirler.» hükmünü de dikkatten uzak tutamayız. (Fıkra : 1)

Eda eylenen ant içme ile de, Milletin kayıtsız - şartsız egemenliğine bağlı kalma vecibesini yerine getirirken, bu egemenliği billurlaştırın Parlamento'yu da bütün ihtişamı ile yaşatmak gereğine inanıyorum. Zira Parlamento, demokrasinin lâzım-u gayri müfânikidir.

IV. - Parti hukuku açısından :

Anayasanın 57 nci maddesi, insan hak ve hürriyetlerine dayanan Demokratik Cumhuriyet ilkelerine uygun faaliyeti esas almıştır. Esasen :

a) Parti Tüzüğü'nün 1 nci maddesinde Adalet Partisinin, T. C. Anayasası, İnsan Hakları Beyannamesi dahilinde çalışan bir siyasî kuruluş olarak göstermiştir.

b) Parti programı :

— Türkiye'yi, hürriyetçi demokratik cumhuriyet düzeni içinde (Madde : 1, Bent : 6)

— Batı anlamında, hür ve demokratik cemiyet nizamının ayrılmaz parçası olarak, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde ifadesini bulan fert haklarının ve temel hürriyetlerinin gerçekleşmesi, korunması için devamlı şekilde gayret ve çaba göstermeyi ve uyanık bulunmayı (Madde : 3)

— Mülkiyet hakkına saygı göstermeyi (Madde : 4),

— Parlatentonun her türlü tertiplerden, baskı gruplarının nüfuzlarından masun kalmayı, prestij ve otoritesini sarsacak faaliyet ve telkinlerden kurtarmayı, tesirli ve verimli kılmayı üstihdaf etmiş ve bunları, demokratik devlet idaresinin şartı saymıştır. (Madde : 77)

c) 1973 Seçim Beyannamesi :

— Anyasanın mutlak hâkimiyetini belirtmiştir. (Sayfa : 13)

Ben soruyorum : Haklı veya doğru olan netice, Anayasa ihlâl edilmeden elde edilemiyorsa, kamuoyunu yanında bulan yetkili müessese veya rüknü, sırf bu sebeple ve istinaden Anayasayı ihlâl ederek neticeye mi gitmelidir, yoksa «Hayır» diyerek meselenin Anayasaya uygun şekilde hallinde kararlı mı olmalıdır? Anayasa bir delindi mi, bunun sonu gelmez!

Daha mühimmi; başka müesseselerin aynı yola sapmalarında seyirci veya suskun kalmak da vardır. Bir misal vermek isterim : Anayasa Mahkemesi, 12.10.1976 günü 1976/38 - 46 esas ve karar sayılı hükmüyle, Anayasanın 38 nci maddesinin 2 ve 3 numaralı fıkralarını biçim yönünden iptal etmiştir.

Aslında, kamulaştırma bedelini vergi değerine bağlayan sistem, mülkiyet hakkına özünden dokunmuştur. Ve Türkiye'de bunun haksızlığını iddia etmeyecek ve biran önce doğrusunun yapılmasını istemeyecek kimse yoktur. Fakat, Anayasanın bu hükmü, 1488 sayılı Kanunla Anayasaya konulmuştur. Kanun koyucu, Anayasanın 155 nci maddesinde tadat edilen şekil şartlarına uygun şekilde hareket etmiştir.

İptal davası, Anayasanın 147 nci maddesine göre görülecektir. Yani yüksek mahkeme, Anayasa değişikliğini, Anayasada gösterilen şekil şartlarına uygunluğunu denetleyecektir. Bu, esasa girmeyi men eder.

Halbuki Anayasa Mahkemesi, meseleyi Anayasanın 9 ncu maddesine intikal ettirmek suretiyle ele almıştır. 1488 sayılı yasa teklifinde, özünde ve sözünde devletin şeklinin Cumhuriyet olmadığını iddia eden ne bir hüküm ve ne de bir görüş vardır. Ve neticede kanunda da, bunu ortaya çıkaran bir durum husule gelmemiştir. Fakat yüksek mahkeme incelemesini, olmayan şeye dayatmıştır. Ve mesnedini de, Anayasanın 2 nci maddesinde göstermiştir. Anayasanın 2 nci maddesinde, Cumhuriyeti tavsif eden unsurlar, sübjektif, daha doğrusu siyasî tercih konusu olabilecek hususlardır. Daha ileri gidersek, İnsan Hak ve Hürriyetleri ile Devlet vakfı, ferdin huzur ve refahı ile toplumun huzur ve refahı vakfı, birbirine mütearrızdırlar. Bunların bileşkesini, mutlaka siyasî tercihte bulmak imkânı vardır. Nitekim, insan haklarını ve anahürriyetlerini korumaya dair Roma Sözleşmesinin 18 nci maddesinde; «Bu sözleşmenin hükümleri gereğince mezkûr hak ve hürriyetlere yapılan tahditler ve takyitler, ancak derpiş edildikleri gaye için mütalaa edilir hükmünü getirmiş ve zarurî tedbirler mahiyetinde gibi (Madde : 10) ölçüler vermiştir. Aynı şekilde, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde, insan hak ve hürriyetlerinin sınırlanmasında ölçüler sübjektiftir. Makûl, munsif, muhik gibi...

Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin şahsî dilekçe hakkı ile mahkemenin yargı yetkisini onaylamamıştır.

Anayasa Mahkememiz şüphesiz, anayasal bir hak olarak yargı yetkisine sahiptir. Bağımsızdır, ancak Anayasaya bağlıdır. 1488 sayılı Yasa ile Anayasanın 32 nci maddesine ilâve edilen ve Anayasanın 2, 11 ve 36 ncı maddelerine mugayir bir mahiyette yerleştirilen 2 ve 3 numaralı fıkraları birer Anayasa hükmüdür. Şu durumda, anayasanın bir maddesinin, anayasanın diğer bir maddesine aykırılığı bahis konusudur. Anayasa Mahkemesi bunu esas olarak inceleyemez. Esasa ait bir meseleyi de biçim yönünde mütalaa ederek denetimini yürütemez. Anayasanın 8 nci maddesi (Anayasa Hükümleri) der. Ve başta yasama organını bağlayan temel hukuk kurallarıdır, kaidelerini ilâve eder. Keza, 132 nci maddenin yaptığı tasnif de, bu mahkemenin dahi Anayasayı daha sonra sırasıyla kanun, hukuk ve vicdanî kanaat kriterlerini kaale alacağını belirtir. Fakat hadisede Anayasa Mahkememiz, önce vicdanî kanaatini ve hukukun genel kurallarını dikkate almış ve Anayasanın 147 nci maddesinin açık - seçik hükmünü ihlâl ederek esastan yaptığı inceleme ile, neticeyi sağlamıştır. Çünkü kamuoyunu yanında bulmuştur. Bu durumun, Anayasanın 5 nci maddesinde (devredilemez nitelikleri) yasama yetkisinin, Yasama görevinde yetkisi bulunmayan bir organa devri mahiyetinde olduğu kanaatimizi daima savunacağız.

Yüce Parlamento bu durumda ne yapabilir veya yapacaktır?

Aynı tarz, Anayasanın diğer maddeleri için de tefallı ettirilirse, yetki devrine seyirci mi kalacaktır?

Kamuoyunu yanında bulunduğu için, parlamenter ödenekleri ve yollukları hakkında çıkarılacak bir kanunda, Anayasa parlamento tarafından ihlâl edilirse, bir iddia sahibi olamayacağı yolundaki kanaatimiz de ciddi ve samimidir.

Merhum parlamenterlerin terekese dahil olmuş ve bugün yetim - yetimesine ait olan müktesep miras haklarını, geriye işleyen bir kanunla, rızaları hilâfına veya rızaları alınmadan hazineye irad kaydını sağlayıcı teklife «evet» denirse, hukuk devleti zail olur.

Bir parti disiplini ve cemilekârlık ile halli mümkün olan bir mesele de mameleke dahil olmuş müktesep bir mülkiyet meselesini zora dayandıran bir telifte evet denirse, müesseseler tahrip edilir. Hatta, demokrasi delinir.

Kamuoyu muhteremdir. Ona en güzel netice, demokrasi kaideleri içinde işlem örneği vermektir. Feragat, bir kimsenin kendi isteği ile hakkından vaz geçmesidir. Ve parlamenter arkadaşlarımızın bunu rahatlıkla yapacaklarına inanıyorum. Fedakârlık ise, değerli bir şey için uğruna değerli bir şeyinden insanın vaz geçmesidir. Burada değerli olan kamuoyudur. Fakat uğruna parlamenterlerin vereceği değerli şey ne olacaktır? Teraküm etmiş para mı? Bunun hiç bir kıymeti yoktur. Yoksa demokrasi mi? Veya demokrasinin özünde yatan hak ve hürriyetler mi? Parlamentonun haysiyeti mi?

Üstelik, teklifin 2 nci maddesi sonunda, 6183 sayılı Kanunun uygulanması da kayıtlıdır. Hapsen taziyik! Kanaatimizce, onur kırıcı bir neticedir bu. Buna müstehak bir hak sahibinin mevcudiyetini Parlamento çatısı altında tasavvur edemiyorum.

Anayasamız, Cumhuriyetin temel kuruluşunu gösteren, yani devlete vücut veren 3 ncü kısmın başında; Türkiye Büyük Millet Meclisini göstermiştir. Ömrüm boyunca bu mübarek ve mukaddes müessesenin büyüklüğü ile dolup taşım. Bunun için, bu aziz müesseseye gölge düşürmemek hem gönlümün ve hem de aklımın şaşmaz arzusudur.

Bu sebeplerle, teklifin 2 nci maddesine muhalifim. 1 . 2 . 1977

Isparta Milletvekili
Mustafa Cesur

MUHALEFET ŞERHİ

Teklifin ikinci maddesiyle 1905 sayılı Kanunla değişik 1 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenmektedir. Muhalefetim bu maddeye karşıdır. Bahse konu geçici maddeye göre birikmiş ödenek farkları Hazineye irat kaydedilmekte ve bunları alan parlamenter bir kimse hakkında icabı halinde 6183 sayılı Amme Alacakları hakkındaki Kanunun tatbiki öngörülmektedir.

Parlamenter bir kişi Millet Meclisinin 6 Ocak 1977 tarihli kararıyla birikmiş bir ödenek farkı sahibi olmuşsa bunun Hazine olsun veya olmasın başka bir yere devri ancak onun rızasıyla olur. Kanun yoluyla yapılacak bir devir, bir hukuk devleti olan ülkemizde mer'i Anayasa ve Medeni Kanun hükümlerine ters düşer.

Bu konuda şu hususu ifade etmek istemli: Birikmiş farkların alınmaması başka bir yere devri ayrı şey, işbu devir keyfiyetinin kanun yoluyla sağlanması ayrı şeydir. Şahsen ben yukarıda ifade ettiğim gibi devir keyfiyetinin kanun yoluyla sağlanmasının müstesap hakları ihlâl edeceği, ilerisi için kötü bir emsal teşkil edeceği kanaşındayım. Ayrıca bir parlamenterin 6183 sayılı Kanunla taklîbatta maruz bırakılacağı keyfiyeti, bunu onur kırıcı bir husus bulduğumdan, maddeye karşı muhalefetimin bir diğer sebebi olmuştur.

Parlamenter ödeneklerinin 6 Ocak 1977 tarihinden önceki seviyeye getirilmesine mütedair teklifin birinci maddesine katılıyorum. Bu kanunı komisyonda teklifin birinci maddesine kabul oyu vermekle izhar etmiş bulunuyorum. Muhalefetim yukarıda yazılı gerekçe ile 2 nci maddeye karşıdır.

Saygılarımla.

3 . 2 . 1977

Sirt Milletvekili
İdris Arıkan

Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi Plan Komisyonu

Esas No. : 2/772

Karar No. : 164

9 . 2 . 1977

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyrulan, Sivas Milletvekili Ahmet Durakoğlu, C. Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker, Urfa Milletvekili Abdülkadir Öncel, Konya Milletvekili Özer Ölçmen, Van Milletvekili Salih Yıldız'ın 22 Ocak 1962 Tarih ve 1 Sayılı Kanunun 5 . 6 1975 tarih ve 1905 Sayılı Kanunla Değişik 1 nci maddesinin değiştirilmesi ve bu Kanuna bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi, teklif sahiplerinin iştiraki ile 8 . 2 . 1977 günlü toplantımızda görüşüldü:

5 . 6 . 1975 tarihli ve 1905 sayılı Kanunun uygulanması ile ilgili Millet Meclisinin 6 Ocak 1977 tarihli kararından sonra hâsıl olan durumu dikkate alan ve yukarıda adları yazılı teklif sahipleri tarafından verilmiş, Anayasa Komisyonunda aynen kabul edilen metin Komisyonumuzca ele alınmış ve mevcut metnin, halen parlamenterlerin aylık ve ödeneklerinin 1905 sayılı Kanunun tatbiki ile ödenmekte olan miktarın aynen muhafaza edilmesi, 6 Ocak 1977 tarihli Meclis Kararının doğurduğu aylık ve ödeneklerdeki artış ile bu farkla ilgili birikmiş ve geçmiş aylara ait aylık ve yolluklar yekûnunun tümü ile alınmıyarak, hazineye irad kaydedilmesi veya alınmış olacakların istirdadı maksadını temine yeterli görülmüş ve teklifle 6 Ocak 1977 günkü Meclis Kararından önce ödenmekte olan meblâğın aynen muhafazası ve bunun aynen devamı kastı ile sevk edilmiş bir teklif olduğu 6 Ocak 1977 tarihinden önceki maaş ve yolluğun aynen ödenmesine devam edilmesi gerektiği maksadını bu yasanın getirdiği görüşü ile, Anayasa Komisyonunca kabul edilen teklif metni, Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere, Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan Aydın İ. Sezgin	Sözcü Malatya A. Karaaslan	Ankara H. T. Toker
Aydın M. Ş. Koç	Denizli H. Oral	Eskişehir M. İ. Anç
İ. Göktepe İçel	İstanbul M. Parlar	İstanbul M. Tüzün
İzmir Y. Dirik	İzmir S. Genç	Kars K. Okyay
Kocaeli S. Akay	Kütahya İkinci maddeye açıklık verilmesi ve kesin hüküm getirilmesi gerektiği kanaatindeyim. Bu bakımdan söz hakkım mahfuzdur. Muhalefet şehrim eklidir. İ. Ersoy	
Manisa S. Tuncel	Ordu B. Taranoğlu	Samsun İ. Kılıç
Sivas V. Bozailı	Sivas A. Durakoğlu	Tekirdağ Y. Alpaslan

Ş E R H

Teklifin ikinci maddesiyle 1 sayılı Kanuna eklenmesi istenen (Geçici Madde) vazih değildir. Metindeki karışık ifade, uygulamada bir kısım güçlükler ve hatta anlaşmazlıklar doğurabilir.

Bu itibarla :

6 Ocak 1977 günlü Millet Meclisi Kararı uyarınca Parlamento üyelerine herhangi bir şekilde ödenek ve yolluk farkı ödenmediğine,

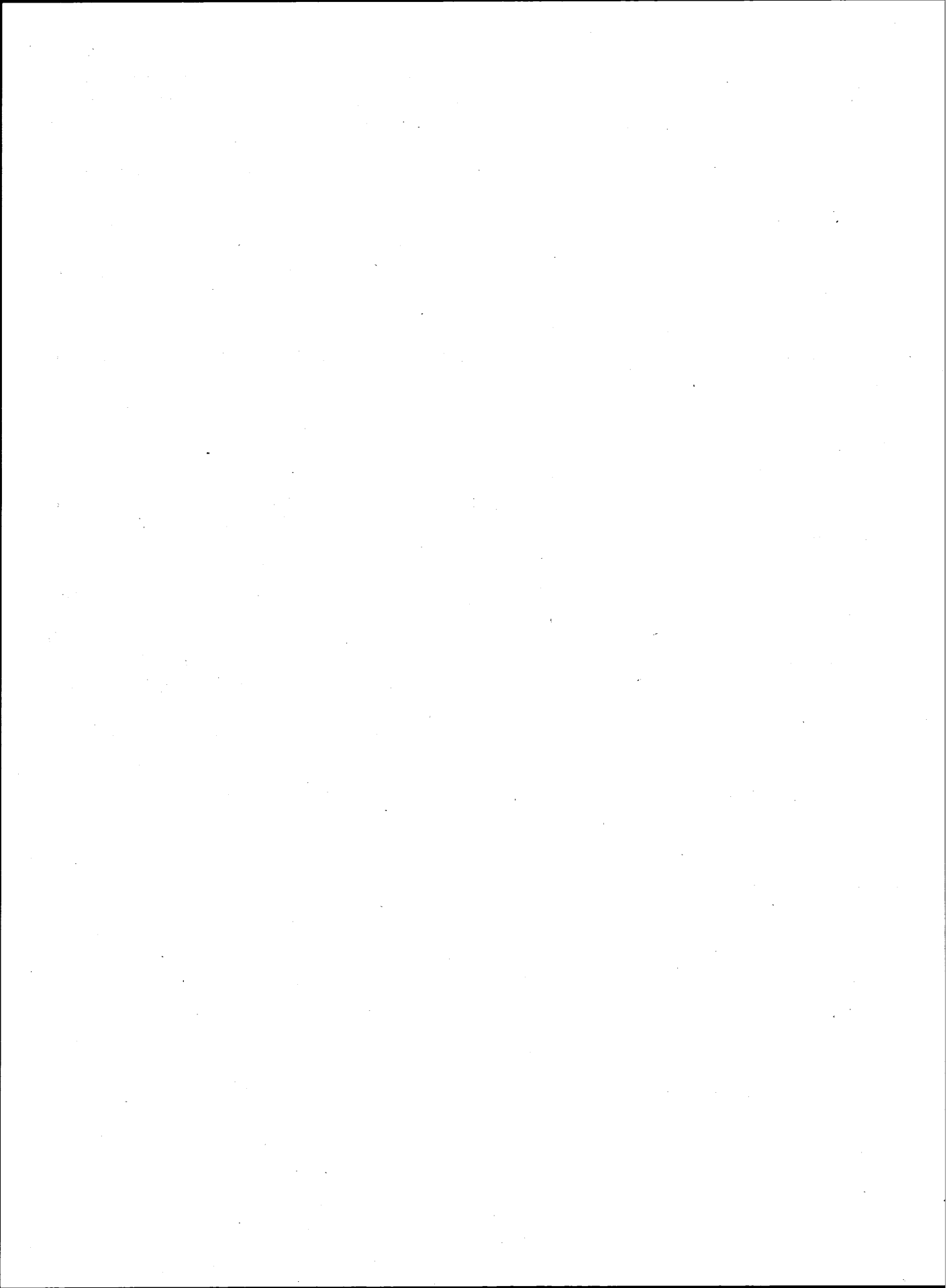
Aksine, bu farkların ödenemeyeceği yolunda karar alındığı, gerek Siyasî Parti Grupları, gerekse Millet Meclisi Başkanlık Divanı adına açıklandığına,

Sözü geçen bu farkların önce tahakkuk ettirilip, sonra Hazineye irad kaydolanması yoluna gidilmesi halinde, vergiye matrah teşkil eden ödenek miktarlarının ve binnetice kanunî vergi miktarlarının arzedeceği değişiklikten doğacak aksaklıkların giderilmesi, teklifte yer alan hükümlerle mümkün olamayacağına göre,

Ödenmemiş, aksine ödenmemesi yolunda karar alınmış bulunan ödenek ve yolluk farkları hakkında (Üyelerin almış oldukları farkların Hazineye irad kaydolanacağına dair) hüküm getirilmesi yerine, daha açık ve samimi bir ifade ile (6 Ocak 1977 günlü Millet Meclisi Kararının uygulanmayacağına dair) kesin bir hüküm getirilmesinin daha uygun olacağı kanaatindeyim.

Kütahya Milletvekili

İlhan Ersoy

SIVAS MİLLETVEKİLİ AHMET DURAKOĞLU, C. SENATOSU ANKARA ÜYESİ YEĞİT KÖKER,
URFA MİLLETVEKİLİ ABDÜLKADİR ÖNCEL, KONYA MİLLETVEKİLİ ÖZER ÖLÇMEN, VAN
MİLLETVEKİLİ SALİH YILDIZ'IN TEKLİFİ

22 Ocak 1962 Tarih ve 1 Sayılı Kanunun, 5 . 6 . 1975 Tarih ve 1905 Sayılı Kanunla değişik 1 nci maddesinin değiştirilmesi ve bu Kanuna 1 geçici madde eklenmesine dair Kanun teklifi

MADDE 1. 5 . 6 . 1975 Tarih ve 1905 Sayılı Kanunla değişik 1 Sayılı Kanunun 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1. — Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenekleri;

a — 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun, ve onu değiştiren kanunlarla belirlenen en yüksek Devlet memurunun, ek gösterge ile birlikte aldığı aylık tutar,

b — (a) bendine göre bulunacak aylık tutarının % 50 sini aşmamak üzere 657 Sayılı Kanunla ve ona dayanılarak çıkarılan kararnamelerle en yüksek Devlet memuruna yapılan diğer ödemeler, toplamına eşittir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin yollukları, yukarıdaki esaslara göre bulunan ödeneğin yarısına eşittir. Bu yolluklar hiçbir suretle haczedilemez.

MADDE 2. 5 . 6 . 1975 Tarih ve 1905 Sayılı Kanunla değişik 1 Sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE : 1905 Sayılı Kanunun 6 Ocak 1977 tarihli Meclis kararına göre uygulanması sonucunda 1976 Mali Yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek ve yolluklarında meydana gelen artışlar Hazineye irat kaydedilir.

Söz konusu ödenek ve yolluk farklarını almış bulunan Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin almış oldukları farklar, 1 . 3 . 1977 tarihinden itibaren alacakları ödenek ve yolluklarından mahsup edilerek Hazineye irat kaydedilir. Bu şekilde geri alınmayan meblâğ ar 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü hakkındaki Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

MADDE 3. Bu Kanunun 1 nci maddesi 1 . 3 . 1977 tarihinde, geçici maddesi yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. Bu Kanunu, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları yürütür.

ANAYASA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

22 Ocak 1962 Tarih ve 1 Sayılı Kanunun, 5 . 6 . 1975 Tarih ve 1905 Sayılı Kanunla Değişik 1 nci Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna 1 Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir,

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 nci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Teklifin 4 nci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

22 Ocak 1962 Tarih ve 1 Sayılı Kanunun, 5 . 6 . 1975 Tarih ve 1905 Sayılı Kanunla Değişik 1 nci Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna 1 Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir,

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 nci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Teklifin 4 nci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

